

MUSTAQILLIK YILLARIDA VATANIMIZ TARIXINI RIVOJLANTIRISHDA TARIX INSTITUTINING FAOLIYATI

Abdinabiyev Hikmatilla Ehsonovich

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti

Ijtimoiy-fanlar kafedrasi o'qituvchisi.

Pochta: hikmatillaabdinabiyev@tues.uz

Annotatsiya: mazkur maqolada vatanimiz mustaqillikka erishgandan so'ng tarix fanining rivojlantirishda muhim bo'gan yirik ilmiy muassasa O'zbekiston Respublikasi Fanlar Akademiyasining Tarix institutining faoliyatiga bag'ishlangan bo'lib, unda tarix fanini, tarixiy tadqiqotlar jarayoni, xalqaro hamkorlik orqali xorijiy olimlar bilan birgalikda tarixning rivojlantirish masalalari bayon etilgan.

Kalit so'zlar: Tarix, Tarixiy tadqiqotlar, Xalqaro hamkorlik, Yahyo G'ulomov, O'zbekiston tarixi, Markaziy Osiyo sivilizatsiyalari tarixi, Tarixshunoslik

Abstract: This article is devoted to the activities of the Institute of History of the Academy of Sciences of the Republic of Uzbekistan, a major scientific institution that is important in the development of historical science after progress in our country. It tells about the development of history in cooperation with foreign scientists through the process of historical research and international cooperation.

Keywords: History, Historical research, International cooperation, Yahya G'ulamov, History of Uzbekistan, History of civilizations of Central Asia, Historiography

Аннотация: эта статья посвящена деятельности Института истории Академии наук Республики Узбекистан, крупного научного учреждения, имеющего важное значение в развитии исторической науки после достижения прогресса в нашей стране. В ней рассказывается о

развитии истории в сотрудничестве с зарубежными учеными через процесс исторических исследований и международное сотрудничество.

Ключевые слова: *История, Исторические исследования, Международное сотрудничество, Яхья Гуламов, История Узбекистана, История цивилизаций Центральной Азии, Историография*

Kirish. Vatanimiz tarixini oladigan bo'lsak uzoq ming yilliklarga borib taqaladi, vatanimizda ilm-fanning rivojlanishi bilan bir qatorda tarixiy tadqiqotlar orqali vatanimiz tarixini xolisona aniq izchillik bilan yoritish bu murakkab jarayondir. Vatanimiz tarixini yoritishda eng muhim ilmiy muassasa bu Fanlar Akademiyasining Tarix instituti hisoblanadi. Tarix instituti 1943-yili SSSR Fanlar akademiya O'zbekiston filiali Til, Adabiyot va Tarix instituti nomi bilan tashkil etilgan. Institut tashkil etilgandan so'ng tarixchi olimlarimiz oldiga vatanimiz tarixining yoritilmagan joylarini, o'zbek xalqi shakllanish tarixi, moddiy va ma'naviy madaniyati tarixini yoritish kabi ulkan vazifalar qo'yildi. Markaziy Osiyo davlatlari va Rossiyaning yirik ilmiy markazlari bilan o'zaro hamkorlikda ilmiy anjumanlar, davra suhbatlari, seminarlar olib borilgan, Tarix fanining dolzarb muammolari" mavzusidagi maqolalar to'plamlari chop etilgandir. Tarix institutining ilmiy va tashkiliy faoliyatida tub o'zgarishlar O'zbekiston mustaqillikka erishganidan so'ng sodir bo'ldi.

Adabiyotlar tahlili. Sovet davrida tarix g'oyaviy jihatdan kommunistik mafkurani targ'ib qilish uchun xizmat qildi. Vatanimiz mustaqillikka erishganidan tarixni izchillik asosida xolisona yoritish masalasi muhim ahamiyat kasb eta boshladi. Albatta bu muhim masala bo'yicha birinchi prezidentimiz I.Karimovning quyidagi fikrlarini alohida qayd etmog'imiz lozim Tarix fani uning bugungi istiqboli haqida so'z yuritir ekanmiz, men yana bir masalaga e'tibor qaratishni istardim. Agar biz tarixchilarni taroziga solsak., bugungu kun nuqtayi nazaridan baholasak, talabga javob beradiganlari juda ozchillikni tashkil etadi. Shuning uchun tarixchi

mutaxassislar tayyorlashni universitetlardan, ya'ni boshlang'ich nuqtadan yaxshilash lozim deb o'ylayman. Mustaqillikning dastlabki yillaridan boshlab institut xodimlari tomonidan sovet davri tarixining soxtalashtirilgan qismlarini ilmiy xolis jihatdan yoritishga e'tibor berdilar. O'zbekiston tarixidagi ko'plab muammolar yangi nuqtai nazardan xolisona yoritila boshlandi. Bu borada ham birinchi prezidentimiz I. Karimov Mustaqil fikrlaydigan odamlarimiz bo'lmasa, o'z davlatimiz, xalqimiz, millatimiz tarixini o'zimiz tiklamasak, o'zimiz xolisona yozmasak, uni boshqalar boshqacha qilib yozadi. Yozish bilan cheklansaku mayli-yu, bizni, o'sib kelayotgan avlodni, hatto, olimlarimizni ham o'z yo'rig'iga solishga harakat qiladi. Shu asnoda tarix institutini faoliyatini yanada takomillashtirishni zamonni o'zi taqozo etdi. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 1998-yil 27-iyuldagi "O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiya Tarix instituti faoliyatini takomillashtirish to'g'risida"gi qarori institut faoliyatini yanada takomillashtirish uchun huquqiy asos bo'ldi. Qarorda bir qancha ustuvor vazifalar ham belgilab berildi. O'zbek xalqi va uning davlatchiligi haqqoniy tarixini o'rganish, mamlakatimiz va xorijiy davlatlarda saqlanayotgan tarixiy manbalar tahlili asosida yurtimiz tarixini ochilmagan jihatlarini ochib berish, manbalarga asoslangan holda, ilmiy, ilmiy-ommabop asarlar, darsliklar, turli adabiyotlar yaratish va mazkur bilimlarni keng yoyish hamda tarix sohasida yuqori malakali ilmiy kadrlar tayyorlash O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiya tarix instituti faoliyatining bosh maqsadi etib belgilab berilgan. Shu bilan birga tarixchi olimlarimiz oldiga O'zbekiston hududida ilk davlatchilik asoslari yuzaga keltirgan tarixiy shart-sharoitlar va davlatning kelib chiqishi masalasini atroflicha tadqiq etish va aniqlash, o'zbek xalqi va uning davlatchiligi tarixi, o'zbek xalqi etnogenezi hamda ushbu muammolar bo'yicha arxeologik va barcha turdagi yozma manbalar tadqiqotlari natijalarini jamlash, har tomonlama ilmiy-qiyosiy tahlil qilish va muvofiqlashtirish, eng qadimgi davrdan hozirga qadar davlatchilik tarixiy bosqichlarida hududimizda yashagan xalqlarning siyosiy, ijtimoiy-iqtisodiy,

madaniy va ma'naviy hayoti masalalarini o'rganish, xolisona tadqiqotlar natijalari asosida ilmiy, ilmiy-ommabop asarlar, darsliklar yaratish hamda O'zbekiston tarixiy atlasini tayyorlash, mamlakatimiz va chet el olimlarining eng qadimdan hozirgi kungacha o'zbek xalqi tarixi bo'yicha amalga oshirgan tadqiqotlarini tahlil qilish asosida ularning batafsil bibliografiyasini va ilmiy tarixshunosligini yaratish, o'zbek xalqi va uning davlatchiligi tarixiga oid tadqiqotlarni olib borishda, ularni ommalashtirishda bir yoqlama yondashuvga, o'tmishni soxtalashtirishga, mustamlakachilik mafkurasi aqidalariga yo'l qo'ymaslik hamda eski g'oyaviy andozalardan holi bo'lgan, zamonaviy ilmiy tafakkur asoslarini o'zida mujassam etgan, Kadrlar tayyorlash milliy dasturi talablariga muvofiq mamlakatimizda oliy ta'lim tizimining tarixga taalluqli yo'nalishlari va mutaxassisliklari bo'yicha yuqori malakali kadrlar, ayniqsa magistrLAR tayyorlashda jarayoniga ham alohida e'tibor berildi. Bu borada oliy ta'lim muassasalari bilan bevosita ilmiy hamkorlik o'rnatish, ularda pedagogik va ilmiy-tadqiqot jarayonlarini uyg'unlashtirish masalalariga alohida e'tibor berish, chet el ilmiy markazlari bilan nazariy hamda amaliy hamkorlikni yo'lga qo'yish va rivojlantirish, ilmiy anjumanlar, barcha shakldagi ilmiy muhokama, munozara, fikr almashuv tadbirlarini tashkil etish kabi ustuvor vazifalar belgilab berildi. Bu olimlarimiz tomonidan amalga oshirilgan ishlar xususida birinchi prezidentimiz I.Karimov "olimlarimiz eng yaxshi an'analarni o'zlashtirib, tarixiy merosimizni chuqur o'rganib, buyuk ajdodlarining ishlarini munosib davom ettirmoqdalar. Ilm ziyolilarimizning muhim fazilati hamma vaqt bilimga, ilg'or ilmiy tafakkurning oldingi marralarida bo'lishga intilishdan iborat" debo'z fikrlarini bildirib o'tgan edilar. Olimlarimizni ilmiy salohiyatini yanada kuchaytirish maqsadida xorijiy davlatlar bilan ham shu bo'yicha hamkorlik ishlari ham olib borildi, tarix instituti bo'limlari va markaz xodimlari ham bir qator xorijiy mamalakatlarda malaka amaliyotlarini o'tab kelishmoqda. Shuningdek qaror doirasida o'zbek xalqi va uning davlatchiligi tarixi bo'yicha tadqiqotlarni rivojlantirish konsepsiyasini ishlab chiqilishi belgilab berildi, O'zbekiston

Respublikasi Fan va texnika davlat qo'mitasi bilan birgalikda Tarix institutining ilmiy yo'nalishlar mavzularini qayta ko'rib chiqish vazifasi ham belgilab berildi. Birinchi prezidentimiz tarixchi olimlarimiz oldiga yuksak ma'suliyatli ishni qo'yib tarix sohasida mehnat qilayotgan olim, mutaxassislariga murojaat qilib sizlar millatning haqqoniy tarixini yoritib bering, toki u xalqimizga ma'naviy kuch-qudrat baxsh etsin. G'ururini uyg'otsin. Biz yurtimizni yangi bosqishga olib chiqmoqchi ekanmiz bunda bizga yorug' g'oya kerak, bu g'oyaning zamirida xalqimizning o'zligini anglash yotadi. Haqqoniy tarixni bilmasdan esa o'zlikni anglash mumkin emas deb bejizga takidlamagan edi. tariximizni haqqoniy yoritishni vazifa sifatida qo'yilishida ham bir millatni ikkinchisiga qarshi qo'yish emas balki xalqning haqiqiy xolisona tarixini yoritishni topshiriq sifatida berilganini anglamog'imiz zarurdir. Asosiy ilmiy yo'nalishlari dasturini o'zbek xalqi va uning davlatchiligi tarixini tadqiq etish vazifasiga muvofiq qayta ko'rib chiqish va tasdiqlash, institutining ilmiy salohiyatini kuchaytirish maqsadida O'zbekiston Respublikasi Fan va texnika davlat qo'mitasi hamda Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi bilan birgalikda uning tarkibini yosh, zamonaviy fikrlovchi iste'dodli yosh olimlar bilan to'ldirish, har olti oyda akademik Yahyo G'ulomov nomidagi "O'zbek xalqi davlatchiligi tarixi" Respublika ilmiy seminarini tashkil etish belgilb olindi va Seminar materiallarini muntazam to'plam sifatida nashr etish ishlari yo'lga qo'yildi, O'zbekiston Respublikasi Davlat matbuot qo'mitasi bilan birgalikda Vatanimiz tarixining dolzarb masalalarini yorituvchi davriy to'plam va "O'zbekiston tarixi" ilmiy jurnalini tashkil etild. Haqiqiy xolison tariximizni yoritishda ga qarashli Tarix, Sharqshunoslik, arxeologiya institutlari, shu sohaga taalluqli bo'lgan ilmiy mussasalarini tarkibini, ish faoliyatini o'zgartirishni zamon talab qilmoqda. albatta yangicha dunyoqarash mafkuradan xoli bo'lgan tariximizni yoritishda yuqoridagi tuzilmalarni faoliyatini ham tubdan takomillshtirish zarur edi. O'zbekistonda arxeologiya faninini rivojlanishida ulkan hissa qo'shgan Yahyo G'ulomovni yodga olib birinchi prezidentimiz I.Karimov "Bizda dovyurak zamonaviy fikrlaydigan

olimlar yetishmaydi. Men akademik Yahyo G'ulomovni yaxshi bilardim u mustaqil fikrga ega bo'lgan, kerak bo'lsa eng yuqori lavozim egasiga to'g'ri gapni ayta oladigan olim edi. Tarixchilar yaxshi biladilar, odatda tepaliklar qarida tarixiy obidalar, butun bir shahar yastangan bo'ladi. Sho'ro davrida faqat tomlardagina paxta ekilmay qolgan bir paytda, ana shunday tarixiy tepaliklarni ham tekislab paxta dalasiga aylantirish siyosati avj olganda bunga qarshi chiqqan olim Yahyo G'ulomov bo'lganini men yaxshi eslayman. Bu fazilati tufayli tazyiq ko'rganini ham eshitganman. vatanparvar odan shunday bo'ladi. Ana shunday odamlar hayoti bizga ibrat bo'lmog'i lozim. Ana shunday olimlarimizning mehnat faoliyatlarini mustaqillikdan keyingi davrda to'g'ri baholab akademik nomi bilan bog'liq har yili ilmiy konfrensiya o'tkazilishi qarorda ham belgilab berilgan.

1998 -yildan boshlab institutda Yahyo G'ulomov nomidagi "O'zbek xalqi va davlatchiligi tarixi" mavzusida ilmiy konferensiya o'tkazib kelinmoqda. Mustaqillik yillarida institut tomonidan "O'zbekiston tarixi" maxsus tarixiy ilmiy jurnal, davriy nashrlar, "O'zbekiston tarixining yangi sahifalari" tadqiqot risolalari va O'zbekiston tarixining turli davrlariga bag'ishlangan bir qator yirik monografiyalar nashr etildi. Mustaqillik yillarida institut mamlakatimizda tarixiy tadqiqotlari bo'yicha respublikaning yetakchi markaziga aylandi va tadqiqot doirasida:

- Qadimgi davrlardan to hozirgi kungacha O'zbekistonning ijtimoiy-siyosiy va iqtisodiy tarixi sohasida fundamental hamda amaliy tadqiqotlar olib borish, tadqiqot usullari va uslublari sohasida yangi bilimlarga ega bo'lish;
- O'zbek davlatchiligining rivojlanish bosqichlari va uning insoniyat sivilizatsiyasidagi rolini o'rganish;
- O'zbek xalqining intellektual, madaniy va ma'naviy merosining rivojlanish bosqichlari, shaxs, shu jumladan islom sivilizatsiyasidagi tutgan o'rnini o'rganish;
- O'zbek xalqining kelib chiqishi tarixi, madaniy antropologiya, O'zbekistonda yashovchi turli millat va elatlarning etnologiyasini o'rganish;
- Mustaqillik davri tarixini o'rganish;

–Tarixshunoslik va manbashunoslik tadqiqot uslublarini ishlab chiqish. Zamonaviy O'zbekiston tarixi metodologiyasining asosiy mezonlari tarixiylik, haqqoniylik, ilmiy ob'yektivlik, milliy va umuminsoniy qadriyatlardan iborat. Hozirgi kunda institutda 4 ta bo'lim va 2 ta markaz faoliyat olib bormoqda. Tarix xotirasi, xalqning, jonajon o'lkaning, davlatimiz hududining xolis va haqqoniy tarixini tiklash milliy o'zlikni anglash, ta'bir joiz bo'lsa, milliy iftixorni tiklash va o'stirish jarayonida g'oyat muhim o'rin tutadi

Tadqiqotlar jarayonida IX-XIX asrlar birinchi yarmi O'zbek xalqi va davlatchiligi tarixining turli masalalari, jumladan, davlat boshqaruvi, shaharlar tarixi, hunarmandchilik va savdo, tashqi siyosat, iqtisodiy-ijtimoiy va madaniy hayot masalalari hamda manbashunoslik tadqiqotlari bo'yicha ilmiy izlanish olib borilmoqda 2002-2005 yillarda AQSHning G.Washington universiteti, 2004-2005 yillarda YUNESKOning "Markaziy Osiyo sivilizatsiyalari tarixi (History of civilizations of Central Asia)" VI jildlik nashrini chop etish xalqaro loyihalarda ishtirok etishgan. Shuningdek, institut xodimlarining ko'pchiligi Hindistonning ITEC hamda Germaniya akademik almashinuvlar (DAAD) va Gerda Xenkel (Gerda Henkel Foundation) grantlarini qo'lga kiritib, bir qator, jumladan, Buyuk Britaniya, Turkiya, Eron, Germaniya, Avstriya va Rossiyadagi nufuzli ilmiy-tadqiqot markazlari hamda Oliy o'quv yurtlarida ilmiy-tadqiqot almashinuvini amalga oshirib kelishmoqda. Tarix instituti xodimlari Vatanimizning barcha davri tarixini ilmiy jihatdan tadqiq etish ishlari bilan shug'ullanadi, mustamlakachilik tuzumi va uning oqibatlari, ma'muriy-hududiy va siyosiy boshqaruv tizimi, iqtisodiy qaramlik oqibatlari, siyosiy, iqtisodiy va ijtimoiy-madaniy hayotda ro'y bergan ziddiyatli jarayonlar, xalqning boshidan kechirgan musibatlari hamda mustaqillik uchun kurashlari, mustabid hukumatning qatag'onchilik siyosati, Birinchi va Ikkinchi jahon urushlarining o'zbek xalqining hayotiga ta'siri hamda oqibatlari, XX asrning taniqli namoyondalari – siyosiy arboblari, olimlar, tarixiy shaxslar, allomalar va ma'rifatparvarlar faoliyatini ilmiy asosda o'rganadi. Tarix instituti xalqaro ilmiy-

tadqiqot markazlari va universitetlar bilan doimiy ilmiy hamkorlik aloqalar yo'lga qo'yilgan. Jumladan, 2003-yil SOROS fondining "CASSA" dasturi doirasida oliy o'quv yurtlari uchun "Buxoro va Xiva Rossiya protektorati ostida" mavzusida maxsus kurs yaratish va chop etish uchun yakka tartibdagi granti, AQSh Davlat Departamentining "Qiyosiy dinshunoslik" nomli xalqaro granti (2005–2007), UNESCO ning "Markaziy Osiyo va Qozog'iston tarixi" ("History of Central Asia and Kazakhstan") nomli xalqaro granti (2006) ishtirok etilgan. 2010–2013-yillar Martin Lyuter universiteti huzuridagi Sharqshunoslik instituti (Germaniya) va O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiya Tarix instituti hamda O'zbekiston Respublikasi Markaziy Davlat arxivi hamkorligida xalqaro ilmiy loyihasida faoliyat olib borilgan. Shuningdek, 2006-yil dekabrda Moskva davlat universiteti, 2009-yil aprelida Koreya Milliy arxivida, 2012-yil aprelida Germaniyaning Martin Lyuter universitetining Sharqshunoslik instituti hamda Pasau universitetida, 2013-yil sentyabrda Avstriyaning Eronshunoslik institutida xalqaro ilmiy seminar va yozgi maktablarda ma'ruzalar o'qilgan. Bo'lim xodimlari Yevropa ittifoqining "Erasmus Plus International Dimension" loyihasida Belgiyaning Luven katolik universiteti "Antropologiyani rivojlantirish laboratoriyasi", Avstriya Fanlar akademiya Eronshunoslik instituti, Gerda Henkel fondining loyihasi doirasida Indiana universiteti, Gumbold universitetlarida stajirovka o'tashgan. Shuningdek, Markaziy Osiyo tarixini o'rganish uchun Yevropa, AQSh, Osiyo va MDHning yirik ilmiy tadqiqot muassasalari bilan o'zaro hamkorlik yildan-yilga rivojlanib bormoqda. O'zbek xalqining etnik tarixi, tarixiy etnografiyasi va zamonaviy etnografik jarayonlar yo'nalishlarida samarali ilmiy tadqiqotlar olib borilmoqda. Jumladan, 1940–1960-yillarda o'zbek xalqining etnik tarixi va tarixiy etnografiyasi, 1950–1980-yillarda sovetlar davri etnografiyasi, 1990–2000-yillarda o'zbek xalqining etnik tarixi, etnomadaniyati va milliy xususiyatlari tadqiq etildi. 2000–2010-yillarda Ozbekistonda yashovchi turli diasporalar etnologiyasi o'rganildi. So'nggi yillarda o'zbek millati tarixi, etnik hamda madaniy o'zlikni anglash, zamonaviy o'zbek

qishlog'i, diasporologiya, etnoekologik madaniyat va iqtisodiy antropologiya ilmiy muammolari doirasida tadqiqotlar olib borildi. Hozirda markazda rejali ilmiy tadqiqotlar yonalishida "O'zbeklar: etnik tarix, madaniyat va an'analar (qadimdan to hozirga qadar)" uch jildlik monografiya nashrga tayyorlanmoqda. Shuningdek, zamonaviy shahar antropologiyasi, madaniy antropologiya, tibbiy antropologiya va vizual antropologiya, gender tadqiqotlar, ekologik madaniyat, bioetik madaniyat, marosim iqtisodiyoti, diasporologiya hamda ziyorat turizmi yo'nalishlarida ilmiy izlanishlar olib borilmoqda. 2005-yildan markazda har ikki yilda bir marta "Akademik Karim Shoniyozov o'qishlari" turkumida ilmiy anjumanlarni o'tkazish yaxshi an'anaga aylangan. Hozirga qadar O'zbekiston Milliy universiteti, Alisher Navoiy nomidagi O'zbek tili va adabiyoti universiteti, Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti, Namangan davlat universiteti va Qarshi davlat universiteti bilan hamkorlikda jami 8 ta ilmiy anjuman o'tkazildi. O'tkazilgan yig'inlar asosan, etnologiya fanining nazariy-uslubiy muammolari, Markaziy Osiyodadagi an'anaviy va zamonaviy etnoma'daniy jarayonlar, o'zbek xalqining etnogenezi va etnik tarixi, milliy hamda mahalliy madaniyatlar yo'nalishlariga bag'ishlandi. Shuningdek, anjuman materillari tarzida 6 ta ilmiy to'plam nashr etildi. Markaz etnologlari tomonidan o'zbek xalqining milliy madaniy merosini jahon miqyosida keng targ'ib etish borasida ham samarali amaliy ishlar olib bormoqda. Jumladan, markaz xodimlarining ilmiy tadqiqotlari asosida "Boysun madaniy muhiti", "Navro'z" va "Palov madaniyati va an'analari" UNESCOning "Insoniyat nomoddiy madaniy merosi representativ ro'yxati"ga kiritildi. Shuningdek, "O'zbekiston nomoddiy madaniy merosi ob'yektlari ro'yxati" shakllantirildi. Markazda xorijiy ilmiy-tadqiqot markazlari va universitetlar bilan doimiy ilmiy hamkorlik aloqalar yo'lga qo'yilgan bo'lib Jumladan, 2015–2021-yillarda Tyubengen (Germaniya) universiteti bilan hamkorlikda "Wolkswagen" fondining "Sirdaryo havzasi aholisining ijtimoiy va ekologik madaniyati tarixi" va 2019-yildan Fransiya Ijtimoiy Fanlar akademiya bilan birgalikda Yevropa

Ittifoqining “Markaziy Osiyoda marosim iqtisodiyoti” xalqaro ilmiy loyihalari bajarildi. 2017–2020-yillarda markazning 9 nafar ilmiy xodim va doktorantlari Yevropa Ittifoqining “Erasmus+” loyihasi doirasida Luven katolik universiteti (Belgiya)da ilmiy stajirovkada bo’ldi. Shuningdek, 2000–2021-yillarda o’zbek xalqi etnologiyasi va antropologiyasini o’rganish maqsadida AQSh, Avstraliya, Buyuk Britaniya, Italiya, Germaniya, Janubiy Koreya, Xitoy, Turkiya, Fransiya, Yaponiyadan 30 ta tadqiqotchi hamda doktorantlari markazning yetakchi olimlari ilmiy rahbarligida O’zbekistonda uzoq va qisqa muddatli stajirovka o’tashdi. Tarix institutida tarixshunoslik va manbashunoslik yo’nalishlarida ham bir qator samarali ishlar amalga oshirilib bormoqda, 1997-2002-yillarda Turkiston o’lkasi tarixining xorijiy tarixshunosligi, 2003-2005-yillarda O’zbekistonning intellektual tarixida Fanlar akademiyasining tutgan o’rni, 2007-2011-yillarda O’zbekistonda tarixiy dunyoqarashning shakllanishi va rivojlanishi (qadimgi davrdan to hozirgacha), 2009-2011-yillarda XX asr O’zbekiston tarixi va tarixchilari, 2011-2016-yillarda O’zbekistonda ta’lim tarixi va tarixshunosligi: tajriba va muammolar, 2015-2016-yillarda O’zbekistonning eng yangi tarixi ingliz-amerika tadqiqotchilari nigohida 2017-2018-yillarda O’zbekiston tarixi manbashunosligi va tarixshunosligi: nazariya, shakllanish va rivojlanishiga bag’ishlangan darslikni yaratish, 2017-2020-yillarda O’zbek davlatchiligi tarixi tarixshunosligi nazariyasi va shakllanishining tarixiy bosqichlari, 2018-2020-yillarda Birinchi Renessans davrida O’zbekiston shaharlari: tarixshunoslik tahlili mavzulari doirasida tadqiqotlar amalga oshirildi.

Xulosa. Vatanimiz tarixi juda boy va uni kelajak avlodga aniq xolisona yoritib yetkazib berish bu muhim masala ekanligi barchamizga ma’lum, albatta tarixni o’tmishni voqeliklarni aniq xulosa asosida xalqimizga yetkazib berish tarixchi olimlarimizning muhim vazifasidir, shu o’rinda tarixchi olimlarimiz hsm bugungi kunda tarixning barcha davrlarini yoritib berishda fundamental yirik amaliy loyihalarni amalga oshirishmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. .I.Karimov Tarixiy xotirasiz kelajak yo‘q. Toshkent -1998
2. O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi tarix instituti faoliyatini takomillashtirish to‘g‘risida Vazirlar Mahkamasining 1998-yil 27-iyul, 315-son qarori
3. Ilmiy-tadqiqot faoliyatini tashkil etishni takomillashtirish to‘g‘risida 2002-yil 20-fevral,PF-3029-son
4. O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi tuzilmasini yanada maqbullashtirish hamda respublika akademik ilm-fanniva oliy ta‘limning integratsiyasini mustahkamlash chora-tadbirlari to‘g‘risidagi 2014-yil 8-iyul, PQ-2204-son
5. Lex.uz
6. Academiya.uz
7. History.u